

PROGRAMA D'ECONOMIA MUNDIAL - CURS 1999/2000

1er. Curs

Grups: 54

Professor: Josep Lladós i Masllorens

1.- Per què comercien els països?

1.1 - El comerç per diferències

- L'equilibri exterior en una economia oberta
- La teoria clàssica del comerç internacional
- Les aportacions neoclàssiques
- Cas d'estudi: l'estructura actual del comerç internacional

1.2 - Noves aportacions

- La incidència dels rendiments creixents a escala
- Economies d'escala i estructura de mercat
- Competència monopolística i comerç exterior
- Comerç intraindustrial i diferenciació de productes
- Economies externes i comerç internacional
- Altres aportacions
- Cas d'estudi: construcció d'indicadors de comerç intraindustrial

2. - Efectes econòmics de les polítiques comercials

2.1 - Instruments de política comercial

- El debat entre lliurecanvi i proteccionisme
- Efectes econòmics d'un aranzel
- Efectes econòmics dels obstacles no aranzelaris
- La taxa de protecció efectiva
- Proteccionisme agrícola
- Polítiques industrials estratègiques
- Cas d'estudi: el subsidi a Airbus

2.2 - El procés de liberalització multilateral

- Principis generals
- Excepcions

3.- Comerç internacional i desenvolupament econòmic

3.1 - Relació entre comerç i creixement econòmic

3.2 - Estratègies de transformació econòmica dels Països en Desenvolupament

- Característiques dels Països Menys Desenvolupats
- Industrialització mitjançant substitució d'importacions
- Foment de les exportacions
- Límits de la industrialització com a instrument de progrés
- Efectes econòmics dels acords de productors
- Cas d'estudi: evolució dels preus del petroli

3.3 - Límits del desenvolupament econòmic

- Cas d'estudi: dispersió en la distribució de la renda mundial

4. - Com es determinen els tipus de canvi?

4.1 - El mercat de divises

- Característiques principals
- Determinació de l'equilibri al mercat de divises
- Transaccions comercials i d'actius financers
- Determinants del tipus de canvi: paritat poder adquisitiu i condició paritat interesos
- L'overshooting dels tipus de canvi
- Tipus de canvi, béns comercialitzables i no comercialitzables
- Cas d'estudi: la cotització de la pesseta al període 1989-1998

4.2 - Tipus de canvi i competitivitat exterior

- Efectes d'una devaluació del tipus de canvi
- Règim de tipus de canvi variables
- Règim de tipus de canvi fixos
- El quartet inconsistent
- La interdependència econòmica: principals mecanismes de transmissió internacional
- Incidència de la lliure mobilitat de capitals sobre la restricció exterior
- Cas d'estudi: la crisi del peso mexicà l'any 1994

5.- Globalització de l'economia mundial

5.1 - Factors determinants de la globalització econòmica

5.2 - Els moviments internacionals de factors

- Efectes de la mobilitat del treball
- Empreses transnacionals i la inversió directa exterior
- Cas d'estudi: canvis en la direcció de la inversió directa exterior

5.3 - Formes d'integració econòmica regional

5.4 - Efectes econòmics d'un acord d'integració

- Efectes sobre l'assignació de recursos
- Efectes sobre el creixement econòmic
- Efectes sobre la localització productiva

6.- Evolució econòmica internacional

6.1 - Evolució del sistema monetari internacional

- Èxits i limitacions del sistema del Patrò-Or
- Èxits i limitacions del sistema de Bretton-Woods

6.2 - Irrupció del mercat d'eurodòlars i la crisi del deute extern

- Cas d'estudi: dinàmica del mercat secundari del deute

6.3 - Evolució dels mercats de divises des del 1973

- Els tipus de canvi entre les crisis del petroli (1973-1980)
- L'evolució del dòlar als vuitanta
- Desinflació, recuperació i recessió global (1980-1993)
- Avantatges i limitacions de la cooperació econòmica internacional
- Cas d'estudi: el debat sobre els dèficits bessons als Estats Units

6.4 - La unificació monetària a Europa

- Evolució històrica
- El Sistema Monetari Europeu en acció (1979-1998)
- Teoria de les àrees monetàries òptimes
- Efectes econòmics de la Unió Econòmica i Monetària
- Cas d'estudi: avaluació dels criteris de convergència nominal

Referències bibliogràfiques

Si bé no hi ha cap manual que desenvolupi íntegrament el programa, es seguiran bàsicament els següents llibres:

- P.H. Linder: *Economía internacional*. Ariel Economía.
- P. Krugman & M. Obstfeld: *Economía internacional*. McGraw-Hill.
- J. Tugores: *Economía Internacional e Integración Económica*. Editorial McGraw-Hill.

Al llarg del curs també es podran repartir publicacions de consulta obligatòria. De la mateixa manera, com a complement de les explicacions de classe es suggerirà pel professor la consulta parcial d'algun o alguns dels següents llibres:

- M. Ahijado i M. Navascués: *Lecturas sobre unión económica y monetaria europea*. Vol I-II. Pirámide.
- O. Bajo: *Teorías del comercio internacional*. Antoni Bosch Editor.
- C. Berzosa i altres: *Estructura económica mundial*. Editorial Síntesis.
- J. Bhagwati: *El proteccionismo*. Alianza Editorial.
- C. Bito & P. Fontaine: *Els mercats financers internacionals*. Tibidabo Edicions.
- P. De Grauwe: *Teoría de la integración monetaria*. Colegio Economistas Madrid. Celeste Ediciones.
- J. Lladós: *Integración europea y empresa*. Editorial Marcombo.
- C. Muñoz: *Estructura Económica Internacional*. Editorial Civitas.
- J.A. Nieto Solís: *Introducción a la economía de la Comunidad Europea*. Editorial Siglo XXI.
- E. Ontiveros i altres: *Mercados financieros internacionales*. Biblioteca de economía. Espasa-Calpe.
- E. Palazuelos: *La globalización financiera*. Editorial Síntesis.
- J. Requeijo: *Estructura Económica Mundial*. McGraw-Hill.
- R. Sandretto: *El comerç internacional*. Eumo Editorial.
- R. Tamames: *Estructura económica internacional*. Alianza Editorial.

Criteris d'avaluació

L'avaluació global de l'assignatura s'efectuarà mitjançant un examen final que tindrà dues parts: preguntes corresponents a Economia Mundial i preguntes corresponents a Instruments d'Economia Aplicada (en el cas que aquesta segona part no hagués estat alliberada a l'examen parcial del mes de gener). Per aprovar l'assignatura caldrà haver superat cadascuna de les dues parts. La nota final es calcularà ponderant un 75% la nota obtinguda a Economia Mundial i un 25% la nota obtinguda a Instruments d'Economia Aplicada.

Horaris de Tutories: Dimarts, de 18 a 19,30 hores i dimecres de 19 a 13,30 hores.